



Ďalšie vzdelávanie učiteľov
základných škôl a stredných škôl
v predmete *informatika*



ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV
NATIONAL INSTITUTE FOR EDUCATION

Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika

Digitálna gramotnosť 3

Predmet: Digitálna gramotnosť učiteľa

Línia: Digitálna gramotnosť učiteľa



EURÓPSKA ÚNIA



Európsky sociálny fond



Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov ES

Digitálna gramotnosť 3

Identifikácia modulu

Aktivita projektu: 1.1 Vzdelávanie učiteľov 1. stupňa ZŠ na informatiku a informatickú výchovu

Línia aktivity: Digitálna gramotnosť učiteľa

Predmet: Digitálna gramotnosť učiteľa

Zaradenie modulu

Modul digitálna gramotnosť 3 je tretím modulom predmetu Digitálna gramotnosť. Účastníci vzdelávania ho absolvujú v 1. semestri svojho vzdelávania.



Abstrakt modulu

V tomto module sa zoznámime s ďalšími internetovými službami: s rozšíreným vyhľadávaním na webových stránkach a portáloch a s prezentovaním informácií na internete.

V prvej časti modulu sa venujeme rozšíreným nástrojom na prácu s webovými stránkami. Naučíme sa používať rozšírené vyhľadávanie webových stránok a obrázkov, uchovávať adresy obľúbených webových stránok v prehľadných zoznamoch obľúbených stránok, oboznámime sa s niektorými užitočnými službami vybraných webových portálov. Budeme sa venovať obmedzeniam, ktoré vyplývajú z vlastníctva (autorského zákona) a oboznámime sa s niektorými ďalšími právnymi aspektmi súvisiacimi s informáciami (textom, obrázkami, súborami) na webových stránkach a portáloch.

V druhej časti modulu sa naučíme vytvoriť jednoduchú prezentáciu pomocou nástrojov voľne dostupných na internete a tiež túto prezentáciu zdieľať s inými používateľmi.

Garant predmetu:

RNDr. Ľubomír Salanci, PhD.
KZVI FMFI UK, Bratislava
salanci@fmph.uniba.sk

Autori:

PaedDr. Andrea Hruščeká
KZVI FMFI UK, Bratislava
PaedDr. Miloslava Sudolská,
PhD.
KI FPV UMB, Banská Bystrica
PaedDr. Martina Chalachánová
ZŠ Lieskovec
RNDr. Ľubomír Salanci, PhD.
KZVI FMFI UK, Bratislava
RNDr. Andrej Blaho
KAI FMFI UK, Bratislava



| | |
|---|----|
| Digitálna gramotnosť 3 | 1 |
| Identifikácia modulu | 1 |
| Zaradenie modulu | 1 |
| Abstrakt modulu | 1 |
| Obsah | 2 |
| Úvod | 3 |
| Cieľ modulu | 3 |
| Vstupné vedomosti | 3 |
| Požadované prerekvizity | 3 |
| Predpokladané vstupné vedomosti, skúsenosti a zručnosti | 3 |
| Preverenie vstupných vedomostí | 3 |
| 1 Vyhľadávanie informácií | 4 |
| 1.1 Vyhľadávanie informácií potrebných v bežnom živote | 4 |
| 1.2 Hľadanie na webe podľa kľúčových slov | 10 |
| 1.3 Zoznam obľúbených stránok | 14 |
| 1.4 Hľadanie informácií na portáloch | 16 |
| 1.5 Autorstvo a právne aspekty | 22 |
| 2 Prezentácia | 24 |
| 2.1 Vytvorenie prezentácie | 24 |
| 2.2 Zdieľanie prezentácie | 29 |
| Čo sme sa naučili v tomto module | 31 |
| Preverenie výstupných vedomostí | 31 |
| Literatúra a použité zdroje | 31 |

Úvod

Tento modul je tretím zo štyroch modulov predmetu **Digitálna gramotnosť**. Priamo nadväzuje na modul **Digitálna gramotnosť 2 (1DG2)** a je zameraný na ďalšie internetové služby: rozšírené vyhľadávanie na webových stránkach a portáloch a prezentovanie informácií na internete.

Na realizáciu tohto modulu je potrebný počítač pripojený k internetu. V počítači by mal byť nainštalovaný niektorý z webových prehliadačov (napr. webový prehliadač Internet Explorer 8 alebo Mozilla Firefox) so základným nastavením prostredia, s doinštalovanými všetkými aktuálnymi bezpečnostnými záplatami a najčastejšie používanými pluginmi (napr. Adobe Flash Player). Odporúčame tiež nainštalovať na počítače textový editor (MS Word) a Adobe Acrobat Reader. Pri niektorých aktivitách je potrebný aj program Google Earth (Google Zem).

Cieľ modulu

Modul je zameraný na získanie, rozšírenie a upevnenie vedomostí a zručností, ktoré vám umožnia:

- používať nástroje na efektívne vyhľadávanie webových stránok a obrázkov podľa kritérií,
- používať Zoznam obľúbených webových stránok,
- vytvoriť a zdieľať jednoduchú prezentáciu pomocou nástrojov voľne dostupných na internete.

Oboznámite sa tiež s obmedzeniami, ktoré vyplývajú z vlastníctva (autorského zákona) a súvisiacimi právnymi aspektmi v súvislosti s informáciami (textom, obrázkami, súbormi) na webových stránkach a portáloch.

Vstupné vedomosti

Požadované prerekvizity

Absolvovanie modulov **Digitálna gramotnosť 1 (1DG1)** a **Digitálna gramotnosť 2 (1DG2)**.

Predpokladané vstupné vedomosti, skúsenosti a zručnosti

Účastník vzdelávania vie používať myš (kliknutie ľavým tlačidlom myši) a klávesnicu, vie spustiť a zavrieť aplikáciu. Vie zobrazit' webovú stránku vo webovom prehliadači a prezerat' webové stránky prechádzaním odkazov. Vie sa prihlásiť k vlastnej e-mailovej schránke, prečítať si e-mail a odpovedať naň.

Preverenie vstupných vedomostí

Aktivita: Nájdite na webovej stránke Ďalšieho vzdelávania učiteľov ZŠ a SŠ v predmete informatika na adrese dvui.ccv.upjs.sk kontaktnú e-mailovú adresu a telefónne číslo a pošlite ich e-mailom lektorovi školenia.

1 Vyhľadavanie informácií

Informácie sú dôležitou „surovinou“ dnešnej doby. Prúdia k nám z rôznych strán a zrejme najväčším ich zdrojom je internet. Ako však v tej spleti informácií, ktorú nám internet ponúka, nájsť rýchlo to, čo potrebujeme?

1.1 Vyhľadavanie informácií potrebných v bežnom živote

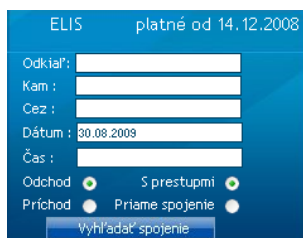
Veľa času pri hľadaní bežných informácií (ako napr. odchody a príchody vlakov, autobusov, informácie o rôznych tovaroch, o počasi, o kultúrnych podujatiach, ...) nám ušetrí zopár užitočných adries. Mnohé tieto adresy sú jednoduché a ľahko zapamätateľné.

Úloha 1

Vyhľadajte na internete všetky informácie o možnosti cestovania na trase **Zvolen - Bratislava** prostriedkami verejnej dopravy v čase od **10:00** hodiny. V Bratislave musíte byť o **14:00**.

Poznámka

Ak hľadáme informácie iba o vlakových spojeniach, môžeme využiť stránku Železníc Slovenskej republiky www.zsr.sk.



ELIS platné od 14.12.2008

Odkiaľ:

Kam:

Cez:

Dátum: 30.08.2009

Čas:

Odchod S prestupmi

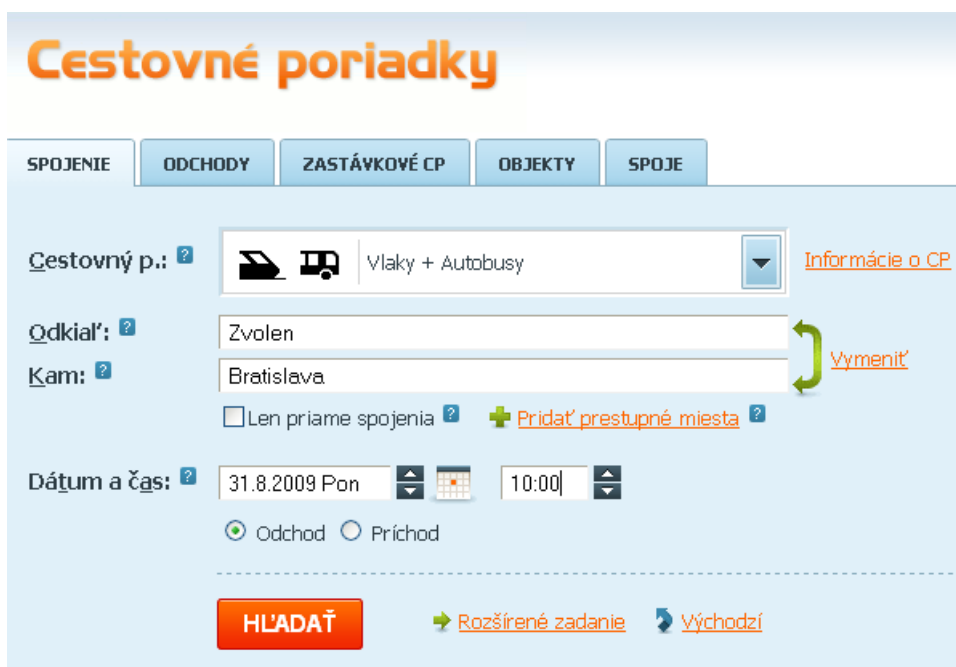
Príchod Priame spojenie

Vyhľadať spojenie

Formulár na stránke www.zsr.sk

Riešenie

Pri riešení úlohy využijeme stránku cestovných poriadkov www.cp.sk. Na stránke sa nachádza formulár, ktorý musíme podľa našich požiadaviek vyplniť.



Cestovné poriadky

SPOJENIE | **ODCHODY** | ZASTÁVKOVÉ CP | OBJEKTY | SPOJE

Cestovný p.: [Informácie o CP](#)

Odkiaľ: [Vymeniť](#)

Kam: [Vymeniť](#)

Len priame spojenia [?](#) [+ Pridať prestupné miesta](#) [?](#)

Dátum a čas:

Odchod Príchod

HĽADAŤ [→ Rozšírené zadanie](#) [↶ Východzí](#)

Obrázok 1 - Formulár na stránke www.cp.sk

1. Vo výberovej ponuke **Cestovný p.** môžeme zvoliť, o aký dopravný prostriedok máme záujem.
2. V nasledujúcom textovom poli **Odkiaľ** zvolíme nástupnú stanicu a pokračujeme ďalej vo vyplňaní formulára.
3. Ak sme všetko správne zadali, stlačíme tlačidlo **Hľadať**.

Stránka nám ponúkne všetky spojenia, ktoré spĺňajú našu požiadavku:

| 10:20 | Dátum | Odkiaľ/Prestup/Kam | Prich. | Odch. | Pozn. | Spoje |
|---|-------|--------------------------------------|---|-------|-------|-----------------|
| <input type="checkbox"/> | 31.8. | Zvolen,,AS MHD Bratislava,,AS MHD | > | 10:20 | 1 | 601505 S |
| Celkový čas 2 hod 50 min , vzdialenosť 200 km , cena 7,30 EUR = 219,92 Sk | | | Stanislav Hríbik - Autobusová doprava; 048/419 7019, 0903 810 114 nejde 17.XI. | | | |
| Detail spojenia Vytlačiť Poslať e-mailom Odstrániť spojenie Pridať do Moich spojení | | | | | | |

Obrázok 2 - Prvý výsledok hľadania

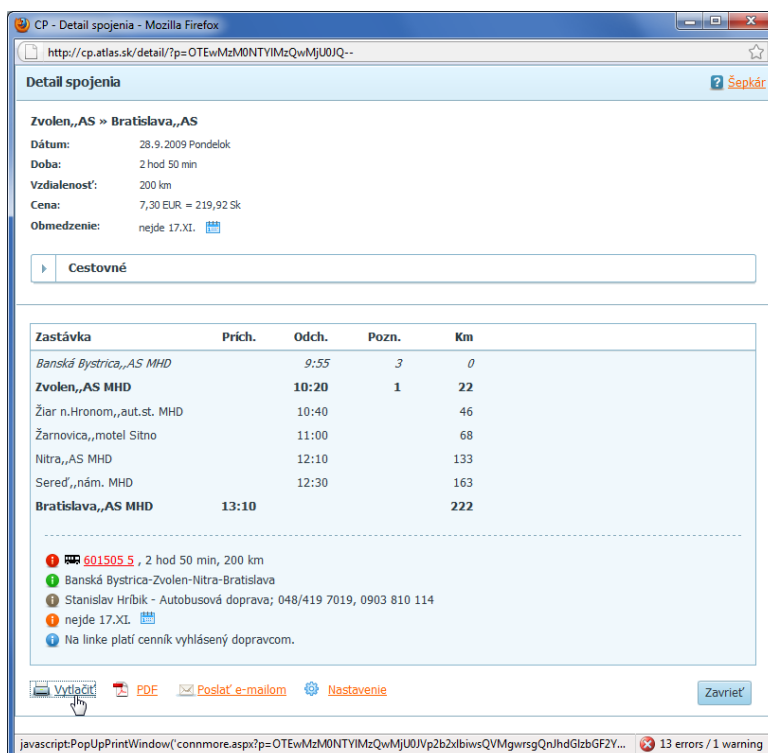
Pri jednotlivých výsledkoch môžeme zistiť, akými spojmi môžeme cestovať, ako dlho bude cesta trvať, koľko to bude stáť a ďalšie informácie.

| | |
|----------------|---|
| Otázka | Koľko spojov spĺňa aj požiadavku, že v Bratislave chceme byť o 14:00? |
| Úloha 2 | Vytlačte detaily o cene a trase cesty, ktorú ste hľadali v Úlohe 1. |

Riešenie

Najskôr si z ponúkaných spojov vyberieme ten, ktorý nám najviac vyhovuje. Pod základnými informáciami o spojení nájdeme niekoľko odkazov, čo môžeme s danými informáciami o spojení robiť (ako napr. poslať ich e-mailom). Nás však zaujímajú podrobnejšie informácie o spojení.

1. Klikneme na odkaz **Detail spojenia**. Zobrazí sa nám okno, v ktorom sú potrebné informácie - dátum, doba trvania cesty, vzdialenosť, cesta a aj informácie o trase.
2. Na záver klikneme na odkaz **Vytlačiť** a postupujeme ako pri tlačení dokumentov.



Obrázok 3 - Detail spojenia

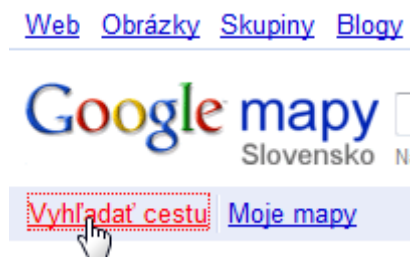
| | |
|-------------------|--|
| Cvičenie 1 | Nájdite spiatočnú cestu z Bratislavy do Zvolena. Namiesto zadávania nástupnej a konečnej stanice sa pokúste využiť možnosti, ktoré stránka ponúka. |
| Cvičenie 2 | Na spiatočnej ceste (z Bratislavy do Zvolena) musíte babičke v Zlatých Moravciach vyložiť knižku. Ktorý spoj z ponúkaných využijete? |

Internet ponúka naozaj široké možnosti využitia. Napríklad prácu s mapami. Môžeme na nich hľadať mestá, obce, či plánovať trasy a dokonca sa nám môže podariť nájsť aj konkrétne budovy z vtáčej perspektívy. Vyskúšame si to pomocou ďalšej služby, ktorú Google ponúka - **Google maps**.

| | |
|----------------|---|
| Úloha 3 | Vyhľadajte trasu vašej cesty autom z Košíc do Lieskovca na stránke maps.google.sk . |
|----------------|---|

Riešenie

1. V hlavnej ponuke Google mapy klikneme na odkaz **Vyhľadať cestu**.

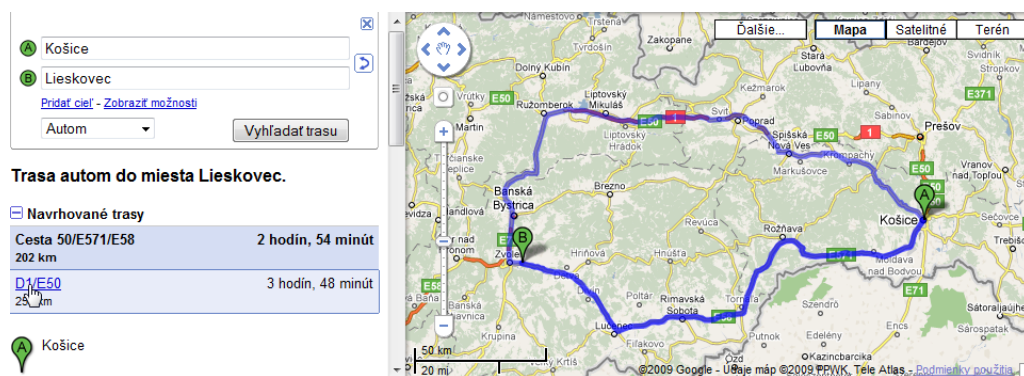


Obrázok 4 - Vyhľadanie cesty

2. Vyplníme jednoduchý formulár podľa požiadaviek zadania a klikneme na tlačidlo Vyhľadať trasu.

Obrázok 5 - Vyplnený formulár

3. Google mapy nám ponúkli dve trasy. Môžeme si pozrieť aj ich presný popis.

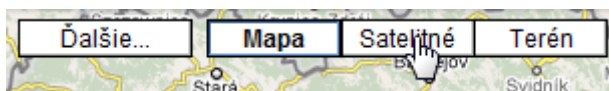


Obrázok 6 - Ponúknuté trasy

| | |
|-------------------|--|
| Cvičenie 3 | Zobrazte podrobné informácie o kratšej trase. |
| Úloha 4 | V satelitných snímkach na stránke maps.google.sk vyhľadajte vašu školu. |

Riešenie

1. Na mape prepne zobrazenie na **Satelitné**.



Obrázok 7 - Satelitné zobrazenie

2. Do textového riadka zadáme názov mesta alebo obce, prípadne aj ulicu a dáme vyhľadávať.
3. Aby sme školu lepšie videli, priblížime zobrazenie.

Úloha na zamyslenie

Dali by sa Google mapy využiť na vyučovaní vlastivedy?

| | |
|-------------------|---|
| Cvičenie 4 | Vyhľadajte inú významnú budovu vo vašom meste alebo najbližšom meste. |
|-------------------|---|

Pohľad na našu planétu z vtáčej perspektívy, mapy, terén, historické snímky z celého sveta a ešte viac ponúka ďalšia služba Googlu - **Google Earth (Google Zem)**. Je to vlastne program, ktorý získame na stránke earth.google.com a podobá sa na **Google mapy**.

Poznámka

V prípade, že program Google Earth nie je nainštalovaný, treba ho doinštalovať.

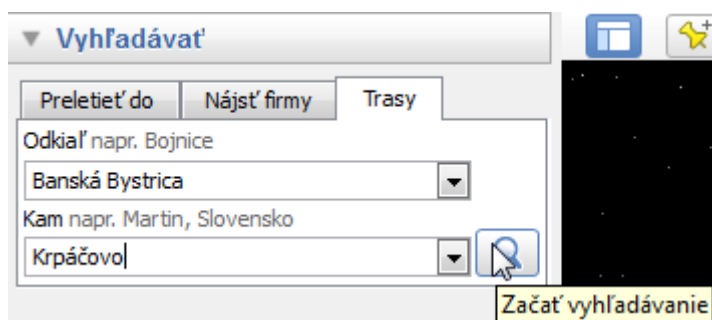
| | |
|----------------|--|
| Úloha 5 | Pomocou Google Earth vyhľadajte cestu z vášho bydliska do blízkeho mesta alebo obce. |
|----------------|--|

Riešenie

1. Spustíme program Google Earth a zvolíme záložku **Trasy (Directions)**.
2. Do textového riadka **Odkiaľ (From)** napíšeme svoje bydlisko (napr. Banská Bystrica) a do textového riadka **Kam (To)** napíšeme cieľovú adresu resp. najbližšiu obec (napr. Krpáčovo) a klikneme na tlačidlo lupy (**Začať vyhľadávanie**).

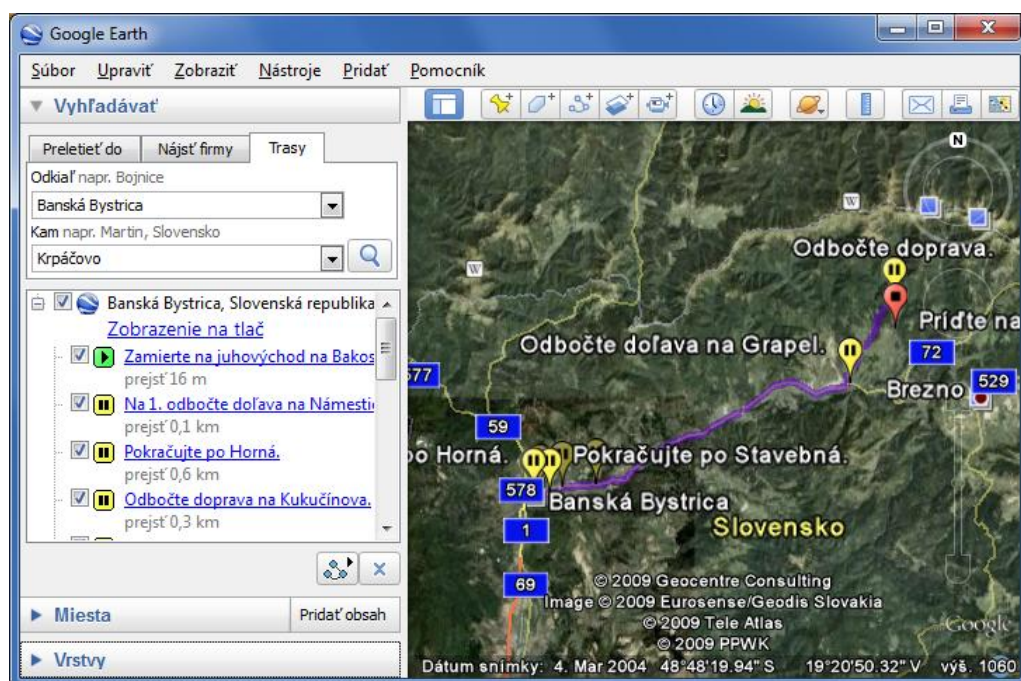
Poznámka

Podobá sa to vyhľadávaniu na maps.google.sk.



Obrázok 8 - Vyhľadávanie trasy

3. V ľavej časti okna sa zobrazí podrobný cestovný plán s časmi a vzdialenosťami a súčasne sa na mape vyznačí hľadaná trasa.



Obrázok 9 - Výsledok hľadania

Poznámka

Ak sa názvy miest a oblasti nezobrazujú je potrebné v ľavej časti okna v položke **Vrstvy (Layers)** zapnúť zobrazovanie **Hranice a označenia (Borders and Labels)**.

Často odhadujeme vzdialenosť niektorých objektov v našom okolí. Vieme odhadnúť vzdialenosť správne?

Úloha 6

Dostali ste pozvanie do rekreačného strediska. Napríklad Hotel Balnea, Piešťany. Viete že hotel je na kúpeľnom ostrove. Chcete vedieť, či je ďaleko do mesta. Preskúmajte okolie Hotela pomocou programu Google Earth.

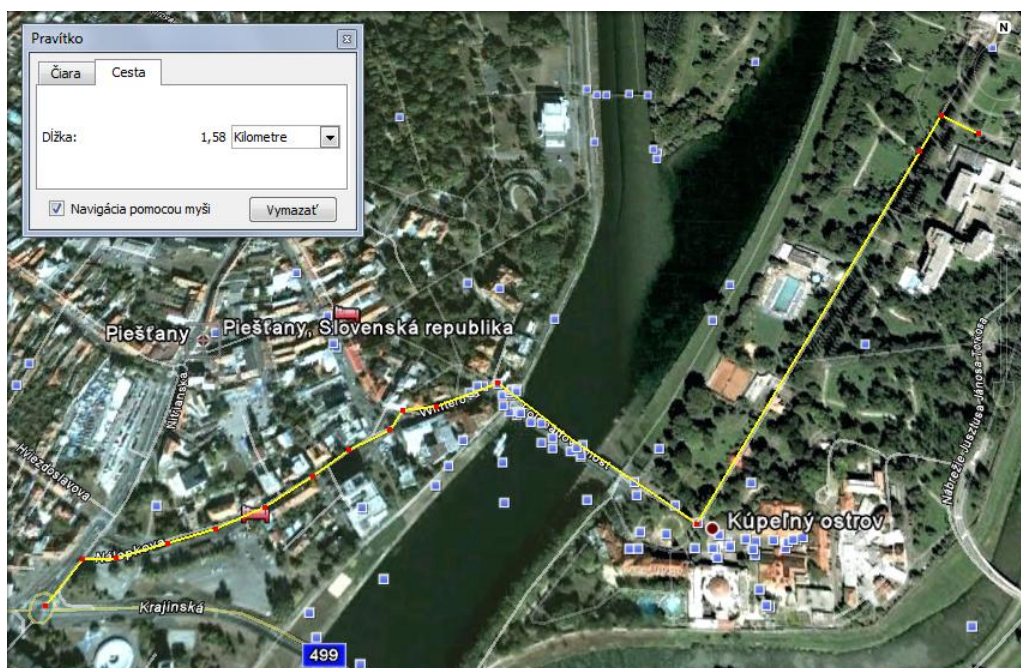
Riešenie

1. V programe Google Earth zvolíme záložku **Preletieť do (Fly to)** a do textového riadka napíšeme *Piešťany*.
2. Program vyhľadá požadované miesto na mape. Mapu zväčšíme (v pravej časti okna) a vyhľadáme kúpeľný ostrov.
3. Očami vyhľadáme cestu z hotelového komplexu na námestie. V ponuke nástrojov zvolíme **Zobraziť pravítko (Ruler)**.



Obrázok 10 - Ponuka nástrojov

4. Otvorí sa dialógové okno **Pravítko (Ruler)**. Zvolíme záložku **Cesta (Path)** a vo výberovej ponuke **Dĺžka (Length)** nastavíme jednotku merania **Kilometre**.
5. Klikaním myšou do mapy vyznačíme trasu. V okne sa zobrazí jej dĺžka vo zvolených jednotkách.

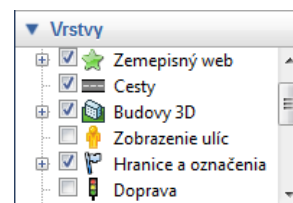


Obrázok 11 - Vyznačenie trasy

Námet na ďalšie štúdium

K výhodám moderných elektronických máp patrí možnosť trojdimenzionálneho zobrazovania. V programe Google Earth je ukážka takejto mapy mesta Manhattan. Prezrite si ju.

V položke **Vrstvy (Layers)** treba skontrolovať, či je zapnuté zobrazovanie **Budovy 3D (3D Buildings)**.



Cvičenie 5

Určte tri objekty v okolí vášho bydliska alebo školy. Odhadnite vzdialenosť v m (km), ktorú musíte prejsť zo svojho stanoviska k týmto objektom. Overte si svoj odhad pomocou Google Earth.

Cvičenie 6

Rozhodli ste sa stráviť dovolenku v tichom prostredí našich lesov. Na stránke www.lesy.sk je ponuka ubytovania v lesníckych zariadeniach, ktoré sú väčšinou vzdialené od bežných rekreačných stredísk.

Vyberte si z ponuky ubytovanie v inom kraji ako bývate a pomocou programu Google Earth zistíte, ako budete cestovať k cieľu (resp. k najbližšej obci) a aký čas strávite cestovaním.

Na internete môžeme nájsť informácie aj o rôznych výrobkoch.

Úloha 7

Pokazila sa vám práčka. Pred kúpou novej si chcete pozrieť ponuku práčok na internete. Nájdite na internete údaje o práčkach určitej značky (Whirlpool, Elektrolux, Bosch).

Poznámka

Na niektorých stránkach môžeme využiť formulár, pomocou ktorého spresníme naše požiadavky a nemusíme prechádzať všetky produkty.

Riešenie

Zrejme najviac informácií získame na stránkach jednotlivých výrobcov. Sú to stránky www.whirlpool.sk, www.electrolux.sk/index.aspx a www.bosch-spotrebice.sk.

Na každej z týchto stránok nájdeme informácie o jednotlivých výrobkoch. Postupne sa musíme dopracovať až k práčkam, kde si musíme zvoliť druh práčky, ktorý nám vyhovuje. K vybraným práčkam si pozrieme podrobnejšie informácie.

Okrem výrobcov sa informácie dajú získať aj u predajcov. Napr. na stránkach www.nay.sk alebo www.datart.sk.

Cvičenie 7

Nájdite ponuku s najlepšou cenou.

Čo sme sa naučili

V tejto kapitole sme sa naučili využívať služby internetu pre vlastné potreby v bežnom živote. Vyhľadávali sme údaje v cestovných poriadkoch, zisťovali sme trasy cesty, na satelitných snímkach sme hľadali budovy (využili sme na to aj program Google Earth) a zisťovali sme informácie o produktoch. Naučili sme sa využívať formuláre na webových stránkach.

1.2 Hľadanie na webe podľa kľúčových slov

Pri hľadaní rôznych informácií na internete sa nám nie vždy podarí uhádnuť názov stránky, kde by sme mohli informácie nájsť, ani nám adresu stránky nikto neporadí. Vtedy pomôžu webové stránky zamerané na vyhľadávanie. Medzi najznámejšie a najpopulárnejšie vyhľadávače určite patrí **Google**. Jeho oficiálna adresa je www.google.com, ale keďže je to veľmi populárny vyhľadávač, niektoré jeho časti boli lokalizované do viacerých jazykov. Preto na Slovensku môžeme využívať jeho slovenskú verziu na adrese www.google.sk.

Ďalšie známe vyhľadávače



www.altavista.com



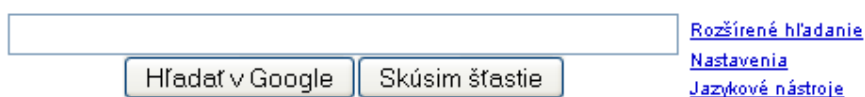
www.yahoo.com



www.alltheweb.com



www.bing.com



Hľadať: web stránky písané po slovensky stránky zo Slovenska

[Reklamné programy](#) - [Všetko o Google](#) - [Google.com in English](#)

©2009 Google

Obrázok 12 - Úvodná stránka vyhľadávača Google

Úvodná stránka vyhľadávača je veľmi jednoduchá. Najdôležitejší je textový riadok, do ktorého zadávame požiadavky a tlačidlo **Hľadať v Google**.

Úloha 1

Nájdite internetovú stránku s informáciami o vynálezcovi T. A. Edisonovi.

Riešenie

Keďže nepoznáme webovú stránku, na ktorej by sme informácie o Edisonovi našli, využijeme vyhľadávač Google.

Do textového riadku napíšeme slovo *Edison* a klikneme na tlačidlo **Hľadať v Google**.

Google za chvíľku nájde niekoľko miliónov stránok, ktoré nejako súvisia s hľadaným výrazom, nie však nutne s Thomasom Alva Edisonom. Hneď prvý odkaz je však *Thomas Alva Edison* na Wikipédii, čo by mohlo ako zdroj informácií stačiť. Ak sme však na tejto stránke nenašli to, čo sme chceli, vrátime sa v histórii navštívených stránok späť k výsledkom hľadania Google a skúsime zobrazit' inú webovú stránku.

Web Výsledky 1 - 10 z približne 26 700 000 pre Edison. (0,33 sekúnd)

[Thomas Alva Edison - Wikipédia](#)

Thomas **Edison** bol bez náboženského vyznania, vynikal podnikavosťou, pracovitosťou a cieľavedomosťou. Bol dvakrát ženatý, z každého manželstva mal tri deti. ...

[sk.wikipedia.org/wiki/Thomas_Alva_Edison](#) - [V pamäti](#) - [Podobné](#)

[Edison \(New Jersey\) - Wikipédia](#)

Edison je mesto v americkom štáte New Jersey v okrese Middlesex County. Má rozlohu 79,5 km² a žije tu 100-tisíc obyvateľov (2005), čím je to piate najväčšie ...

[sk.wikipedia.org/wiki/Edison_\(New_Jersey\)](#) - [V pamäti](#) - [Podobné](#)

Obrázok 13 - Prvé dva výsledky hľadania

Poznámka

Wikipédia je slobodná otvorená internetová encyklopédia. Jej obsah tvoria dobrovoľní prispievatelia.



Cvičenie 1

Nájdite internetovú stránku s informáciami o autorke známej knihy Pipi dlhá pančucha *Astrid Lindgrenovej*.

Cvičenie 2

Nájdite internetovú stránku s informáciami o našom veľmi úspešnom hokejistovi Mariánovi Hossovi.

Na internete nemusíme hľadať len webové stránky. Môžeme hľadať aj obrázky, či konkrétne typy súborov.

Úloha 2

Nájdite powerpointovú prezentáciu o T. A. Edisonovi.

Riešenie

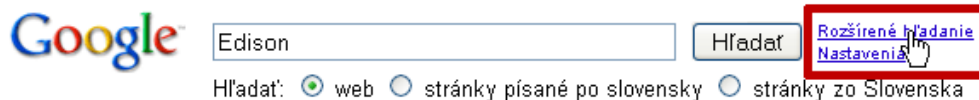
Pri hľadaní informácií o T. A. Edisonovi našiel Google niekoľko miliónov stránok. Prejsť všetky je naozaj nemožné a je málo pravdepodobné, že pri postupnom prechádzaní nájdeme vhodnú prezentáciu na prvých uvádzaných stránkach. Google však ponúka možnosť rozšíreného hľadania, ktoré nám náš problém pomôže vyriešiť.

Rozšírené hľadanie nájdeme buď na úvodnej stránke, alebo aj priamo na stránke so zoznamom nájdených odkazov.

1. Klikneme na odkaz **Rozšírené hľadanie**.

Otázka

Skúste spočítať, koľko by vám trvalo prejsť všetky odkazy, ktoré Google našiel, ak by ste každému odkazu venovali 0,5 min.



Obrázok 14 - Odkaz na Rozšírené hľadanie

Rozšírené hľadanie obsahuje formulár, pomocou ktorého môžeme spresniť našu požiadavku.

Poznámka

Môžeme využiť aj textové pole **s presnou frázou**. Ak do tohto poľa zadáme slovné spojenie „Thomas Alva Edison“, vyhľadávač zobrazí len tie stránky, na ktorých sa vyskytuje presne rovnaký text (so zachovaným poradím). Vylúči tým stránky, na ktorých sa dané slová vyskytujú samostatne. Vylúči to však aj stránky, kde sa, napríklad, vyskytuje slovné spojenie „Edison, Thomas Alva“. Do textového poľa **bez slov** zadávame tie výrazy, ktoré nechceme, aby sa na stránkach vyskytovali. V našom prípade by to mohlo byť, napríklad, *mesto*.

2. Ak chceme hľadať informácie o vynálezcovi T. A. Edisonvi a nie napr. o meste Edison, do textového riadka **so všetkými slovami** zadáme všetky jeho mená. Mohli by sme využiť aj textový riadok **s presnou frázou**.
3. Zaujímajú nás len stránky písané v slovenskom jazyku, preto vo výberovej ponuke **Vrátiť výsledky napísané v jazyku** zvolíme *slovenčina*.
4. Keďže hľadáme powerpointovú prezentáciu, vo výberovej ponuke **súbory formátu** zvolíme *Microsoft Powerpoint (.ppt)*.
5. Po vyplnení všetkých potrebných informácií stlačíme tlačidlo **Hľadať v Google**. Výsledkom je niekoľko prezentácií, ktoré si môžeme prezrieť alebo uložiť na lokálny disk počítača.

Obrázok 15 - Formulár Rozšíreného hľadania

Otázka

V akom prípade by ste využili textové pole **aspoň s jedným slovom**? Pre aké slovné spojenia sa najviac hodí textové pole **s presnou frázou**?

Úloha 3

Nájdite na internete fotografie T. A. Edisona a/alebo niektorých jeho vynálezov.

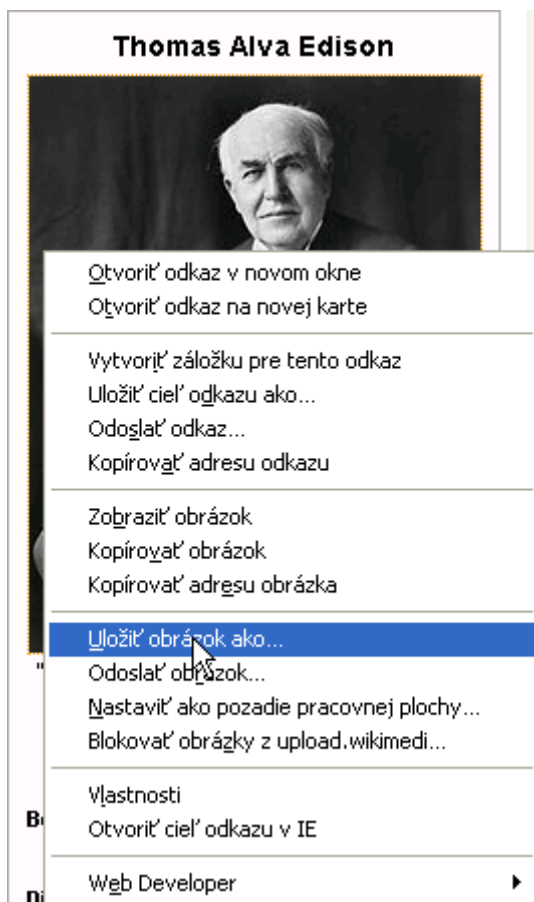
Riešenie

Google nám pomáha vyhľadávať aj obrázky.

1. K hľadaniu obrázkov prejdeme buď z úvodnej stránky alebo priamo zo stránky so zoznamom nájdených odkazov cez odkaz **Obrázky**, v ponuke služieb Google v úvode stránky.

Obrázok 16 - Odkaz na vyhľadávanie obrázkov

2. Do textového poľa napíšeme *Thomas Alva Edison* a klikneme na tlačidlo **Hľadať obrázky**.
3. Z výsledkov si vyberieme obrázok, ktorý sa nám páči, klikneme naň a zobrazí sa stránka, na ktorej by sa mal obrázok nachádzať.
4. Obrázok uložíme na lokálny disk počítača alebo na USB kľúč. Klikneme naň pravým tlačidlom myši a v kontextovej ponuke vyberieme príkaz **Uložiť obrázok ako...**



Obrázok 17 - Uloženie obrázka

5. V dialógovom okne zvolíme miesto, kam chceme obrázok uložiť a ak sa nám nepáči navrhovaný názov, môžeme ho zmeniť. Klikneme na tlačidlo **Uložiť**.
- O používaní obrázkov a informácií z internetu si povieme v časti **Vlastníctvo a právne aspekty**.

Poznámka

Ak sa stránka zobrazuje príliš dlho (napr. viac ako minútu), zastavíme jej zobrazovanie pomocou **Zastaviť**, a potom obnovíme jej zobrazovanie pomocou **Obnoviť**.



Cvičenie 3

Nájdite obrázky žiarovky, dynama, elektromera, cyklostylu...

Cvičenie 4

Nájdite na internete fotografiu vašej obľúbenej herečky alebo herca.

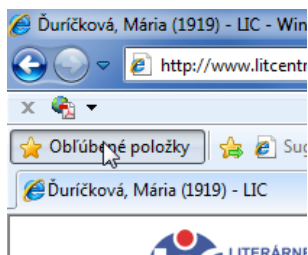
Čo sme sa naučili

V tejto kapitole sme sa venovali vyhľadávaniu podľa požiadaviek. Naučili sme sa zadávať jednoduché požiadavky a využívať aj rozšírené hľadanie. Ukázali sme si, ako na internete hľadať dokumenty a obrázky.

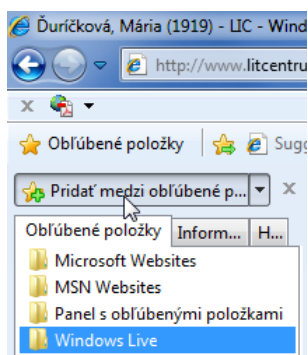
1.3 Zoznam obľúbených stránok

Keď hľadáme informácie, alebo len tak prechádzame stránky na internete, určite občas natrafíme na webové stránky, ku ktorým by sme sa radi vrátili aj neskôr. Zapisovať si ich adresy na lístočky (ktoré sa ľahko strácajú) asi nie je správne riešenie. Riešenie ponúkajú samotné webové prehliadače. Ukážeme si to na webovom prehliadači Firefox.

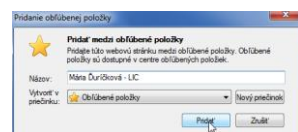
V Internet Exploreri 8 najskôr zobrazíme Obľúbené položky.



Potom v okne Centrum obľúbených položiek klikneme na tlačidlo Pridať medzi obľúbené položky.



Aj v IE8 môžeme upraviť názov:

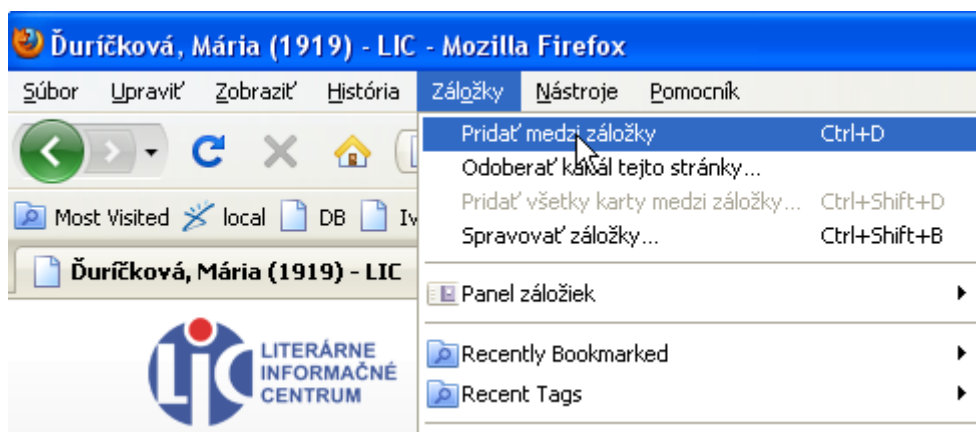


Keď sme spokojní, klikneme na tlačidlo Pridať.

| | |
|-----------------|--|
| Cvičenie | Nájdite internetové stránky o slovenskej spisovateľke <i>Márii Ďuričkovej</i> . |
| Úloha 1 | Vytvorte zoznam tých nájdenných webových stránok o Márii Ďuričkovej, ktoré obsahujú zaujímavé informácie a obrázky. Neskôr ich využijete pri tvorbe prezentácie. |

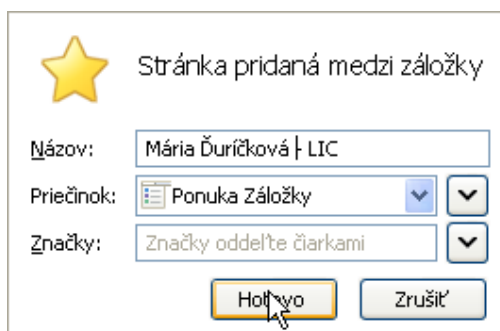
Riešenie

- Keď máme zobrazenú webovú stránku, ktorú si chceme zapamätať a neskôr sa k nej vrátiť, v prehliadači v hlavnej ponuke **Záložky (Bookmarks)** vyberieme príkaz **Pridať medzi záložky (Bookmark This Page)**.



Obrázok 18 - Pridanie stránky medzi obľúbené

- V dialógovom okne potom zvolíme vhodný názov (ak sa nám nepáči ten, ktorý nám ponúkol prehliadač) a klikneme na tlačidlo **Hotovo (Done)**.



Obrázok 19 - Názov stránky

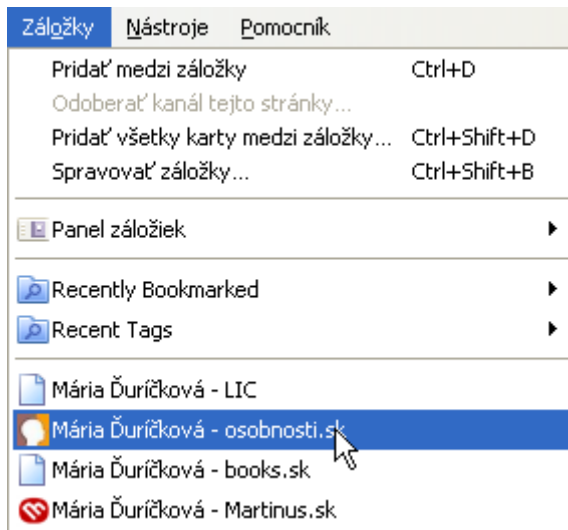
Stránku sme pridali medzi obľúbené. Rovnakým spôsobom pridáme ďalšie stránky.

Úloha 2

Zobrazte niektorú z pridaných stránok v prehliadači.

Riešenie

Zobrazenie stránky z obľúbených je veľmi jednoduché. V hlavnej ponuke klikneme na **Záložky (Bookmarks)** a potom na našu záložku, teda na názov stránky.



Obrázok 20 - Zobrazenie stránky

Keby sme všetky stránky, ktoré sa nám páčia, postupne pridávali do nášho zoznamu obľúbených stránok, stal by sa tento zoznam časom neprehľadný. Tak ako organizujeme súbory v počítači do priečinkov a podpriečinkov, môžeme organizovať aj naše obľúbené stránky.

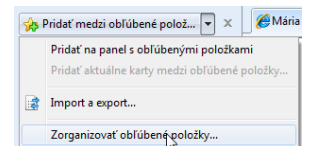
Úloha 3

Zorganizujete pridané stránky o Márii Ďuričkovej.

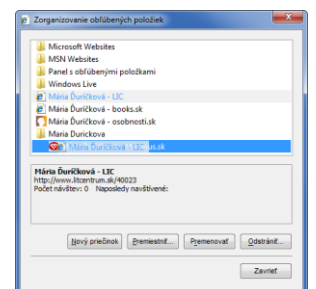
Riešenie

1. V hlavnej ponuke **Záložky (Bookmarks)** vyberieme príkaz **Spravovať záložky... (Organise Bookmarks...)**.
2. V ľavej časti dialógového okna **Archív (Library)** klikneme na **Ponuka Záložky (Bookmarks Menu)**, aby sme zobrazili obsah obľúbených stránok.
3. V hlavnej ponuke dialógového okna zvolíme **Usporiadať (Organise)** a potom príkaz **Nový priečinok... (New Folder...)**.
4. Nový priečinok nazveme *Maria Durickova* a klikneme na tlačidlo **Pridať (Add)**.

V IE8 klikneme na šípku pri tlačidle **Pridať medzi obľúbené...** a potom vyberieme príkaz **Zorganizovať obľúbené položky**.

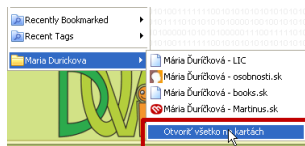


V dialógovom okne vytvoríme priečinok a po jednom tam presunieme odkazy.

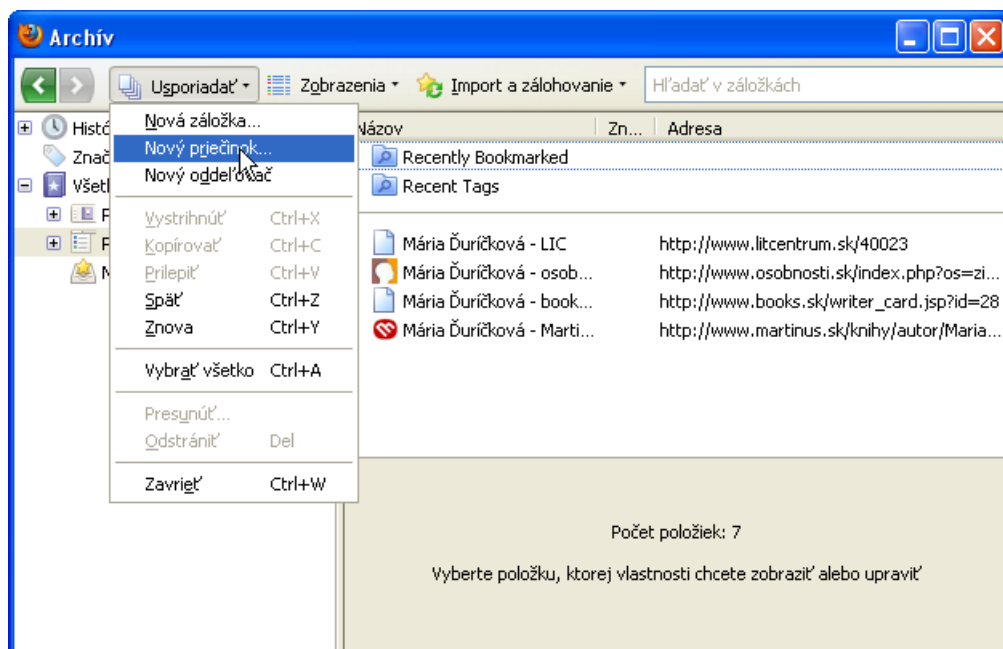


Tip

Ak chceme zobrazit' všetky odkazy z priečinka v kartách prehliadača, tak v hlavnej ponuke **Záložky** prejdeme do priečinka a zvolíme **Otvoriť všetko na kartách** (Open All in Tabs).



Otvorenie odkazov v kartách prehliadača

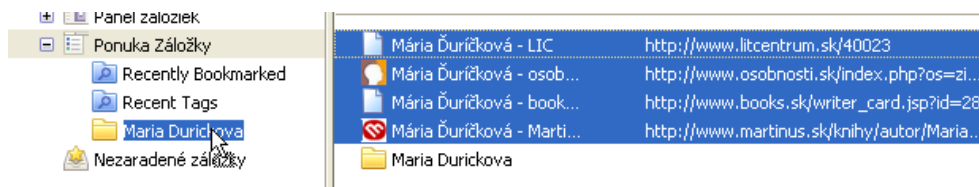


Obrázok 21 - Dialógové okno Archív

5. V dialógovom okne potom všetky odkazy týkajúce sa Márii Ďuričkovej ťahaním presunieme do novovytvoreného priečinka.

Tip

Ak chceme zobrazit' stránku zo zoznamu obľúbených v novom okne, tak najskôr otvoríme nové okno a potom v ňom stránku zo zoznamu zobrazíme.



Obrázok 22 - Presunutie odkazov

Čo sme sa naučili

V tejto časti sme sa naučili, ako si zapamätať zaujímavé stránky, ku ktorým sa chceme v budúcnosti vrátiť. Aby bol zoznam obľúbených stránok prehľadný, naučili sme sa, ako ho organizovať.

1.4 Hľadanie informácií na portáloch

Na internete nájdeme naozaj obrovské kvantum informácií. Väčšina je v nich však v angličtine, ale aj na slovenských stránkach je veľa užitočných informácií, ktoré môžete využiť pri príprave na vyučovanie, pri práci v škole, či v každodennom živote.

Webové stránky pre prípravy na vyučovanie

Wikipédia - sk.wikipedia.org

Určite ste si už všimli, že pri vyhľadávaní rôznych informácií nám vyhľadávač na prvých miestach ponúka informácie z webovej stránky Wikipédia. V tejto slobodnej a otvorenej encyklopédii môžeme nájsť informácie z oblasti prírodných vied, spoločenských vied, techniky, priemyslu, literatúry, športu,... Momentálne ponúka cez stotisíc článkov. Užitočná môže byť aj jej česká (cs.wikipedia.org) alebo anglická (en.wikipedia.org) verzia, ktorá obsahuje viac ako tri milióny článkov.



Tip

Na portáloch *Osobnosti* aj *Wikipédia* nemusíme hľadať potrebné informácie prácnym prechádzaním odkazov v hlavných ponukách týchto portálov. Môžeme použiť vyhľadávacie funkcie týchto portálov. Textové riadky pre hľadanie sa nachádzajú priamo na stránkach a samotné hľadanie prebieha len v rámci portálu.



Vyhľadávanie vo Wikipédii



Vyhľadávanie na stránke osobnosti.sk

Cvičenie 1

Na stránke Wikipédie zistíte, kto sa narodil v rovnaký deň ako vy.

Pomôcka: V časti **Zoznamy** nájdeme aj **Kalendár**.



Osobnosti.sk - www.osobnosti.sk



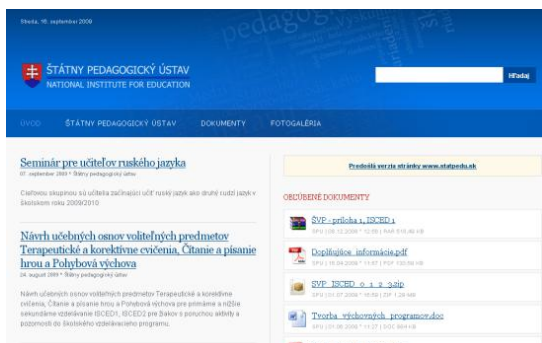
Na tejto stránke nájdeme životopisy osobností z vedy a vzdelávania, spoločnosti, politiky, umenia, športu,... Na stránke nájdeme aj katalóg inštitúcií z rôznych oblastí a rôzne články.

Webové stránky pre učiteľa a prácu v škole

Pri vašej školskej práci by vám mali pomáhať aj webové stránky rôznych vzdelávacích inštitúcií, vydavateľstiev a vzdelávacích portálov.

Inštitúcie

- Ministerstvo školstva SR - www.minedu.sk
- Štátny pedagogický ústav - www.statpedu.sk



- Metodicko-pedagogické centrum - www.mpc-edu.sk
- Iuventa - www.iuventa.sk

| | |
|-------------------|--|
| Cvičenie 2 | Zistite, aké podujatia aktuálne organizuje Metodicko-pedagogické centrum. |
| Cvičenie 3 | <p>Pozrite si jednotlivé čísla časopis ŠPÚ <i>Spravodajca</i>. Určite v ňom nájdete zaujímavé námety.</p> <p>Pomôcka: Treba hľadať v časti <i>Dokumnty</i> → <i>Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov</i> → <i>Edičná činnosť</i> alebo využiť vyhľadávanie, ktoré stránka ponúka.</p> |

Vydavateľstvá

- SPN - Mladé letá - www.mladeleta.sk



- Fragment - www.fragment.sk
- Orbis Pictus Istropolitana - www.orbispictus.sk
- Príroda - www.priroda.sk
- Edičný portál - www.edicny-portal.sk

Materiály pre vzdelávanie

- Projekt Infovek Slovensko - www.infovek.sk
- Moderný učiteľ - anon.modernyucitel.net



- SkolaPlus - www.skolaplus.sk

Tip

Ak chceme hľadať informácie na portáloch, ktoré sami neobsahujú priamo funkciu vyhľadávania, použijeme rozšírené vyhľadávanie na Google. Pri hľadaní využijeme textový riadok v časti Doména: Iba výsledky z webovej lokality alebo domény... Napríklad pri hľadaní informácií o Imagine na stránkach projektu Infovek použijeme rozšírené vyhľadávanie slova „Imagine“ v doméne „infovek.sk“.

Cvičenie 4

Na stránke projektu Infovek nájdite časť venovanú 1. stupňu. Prezrite si časť *Zahrajme sa* v jednotlivých predmetoch. Vedeli by ste zaradiť niektoré z ponúkaných aktivít do vyučovania?

Iné

- Moderná škola - www.modernaskola.sk
- Učiteľské noviny - www.ucitelskenoviny.eu



- Infovekáčik - www.infovekacik.sk
- Notebook pre každého žiaka - www.notebookprekazdehoziaka.sk

Ďalšie noviny a časopisy na internete

www.pravda.sk
www.cas.sk
www.slovenka.sk
www.pcrevue.sk
www.quark.sk

Zaujímavé informácie môžeme nájsť aj na stránkach českého časopisu **21. století** o objavoch, vede, technike a ľudoch www.21stoleti.cz

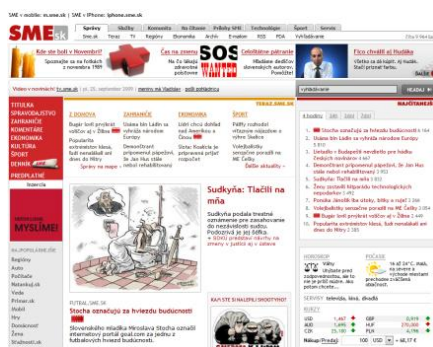
Aktuálne informácie môžeme nájsť aj na www.aktualne.sk

Cvičenie 5

Na stránke projektu *Notebook pre každého žiaka* si pozrite videoukážky z vyučovania s digitálnymi technológiami. Dali by sa takéto hodiny zrealizovať aj na vašej škole?

Webové stránky pre život

SME.sk - www.sme.sk



Spravodajský portál SME.sk nie je len on-line verziou tlačенých novín. Nájdeme tu aktuálne informácie z diania doma aj v zahraničí, z ekonomiky, kultúry, či športu. K jednotlivým článkom môžeme pridať komentár. Okrem toho portál ponúka aj ďalšie služby (reality, poistenie, obchod, ubytovanie,... fórum, chat, diskusie, blogy,...).

Cvičenie 6

Na stránke SME.sk nájdite *Zlatý fond denníka SME*. V katalógu diel nájdete digitalizované diela našich autorov. Našli ste medzi nimi svoje obľúbené dielo?

TicketPortal - www.ticketportal.sk

TicketPortal je stránka zameraná na vyhľadávanie podujatí kultúrnych aj športových a na rezerváciu a predaj vstupeniek. Vyhľadávať podujatia možno podľa rôznych kritérií (typ podujatia, región, obdobie,...). Rezervovať a kupovať vstupenky sa dá len po zaregistrovaní.



Ďalšie internetové obchody

- www.kniznyweb.sk
- www.gorila.sk
- www.mametotu.sk

Martinus - www.martinus.sk

Martinus je najväčšie internetové kníhkupectvo na Slovensku. Okrem kníh v ňom môžeme nakupovať aj filmy, puzzle, či spoločenské hry. Internetové kníhkupectvo má v ponuke viac ako 50 000 titulov. Objednávať sa dá dokonca aj z mobilného telefónu s WAP prehliadačom.



Úloha 1 V internetovom kníhkupectve Martinus pridajte do košíka niekoľko zaujímavých titulov.

Riešenie

- Keď nájdeme knihu, ktorú si chceme objednať, tak pri nej okrem informácií o knihe nájdeme aj odkaz na vloženie do košíka. Klikneme naň.



Internet (nielen) pre učiteľ'ov
Karol Kollár • Infopress
Príručka pre využitie informačno komunikačných technológií...
...» viac o titule
Naša cena: € 5,64 (teda ušetríte 5%) • zvyčajne posielame do **7 dní**



Obrázok 23 - Vloženie do košíka

Zobrazí sa stránka, na ktorej nám ponúkajú ďalšie tituly a pod nimi je obsah nášho košíka. Zatiaľ tam máme len jeden titul. Pokračujeme však v nakupovaní ďalej. Podobným spôsobom do košíka pridáme ďalšie tituly.

| TITUL | EXPEDUJEME | POČET | CENA SPOLU vrátane DPH |
|--|---|---------------------------------|------------------------|
|  Internet (nielen) pre učiteľov Karol Kollár (Infopress) Naša cena: € 5,64 » ušetríte € 0,30 | do 7 dní presunúť do wishlistu | 1 ks VYMAZAŤ | € 5,64 |
|  Mentální mapování Tony Buzan (Portál) Naša cena: € 13,00 » ušetríte € 0,68 | do 7 dní presunúť do wishlistu | 1 ks VYMAZAŤ | € 13,00 |
|  Home Yann Arthus-Bertrand Naša cena: € 7,74 » ušetríte € 0,86 | do 2 dní presunúť do wishlistu | 1 ks VYMAZAŤ | € 7,74 |
|  Gerdig Ufo (hlavolam) (Gerdig) Naša cena: € 9,10 » ušetríte € 0,46 | do 2 dní presunúť do wishlistu | 1 ks VYMAZAŤ | € 9,10 |

Ak ste zmenili množstvo, kliknite
AKTUALIZOVAŤ
VYPRÁZDNIŤ KOŠÍK

INDE BY STE BEŽNE ZAPLATILI
 U NÁS CELKOVO UŠETRÍTE
VAŠA CENA SPOLU

€ 37,78
 -€ 2,30
€ 35,48

Obrázok 24 - Nákupný košík

Tip

Ak chceme vymazať titul z košíka, klikneme pri ňom na odkaz **VYMAZAŤ**.



Vymazanie titulu z košíka

Ak by sme však chceli tieto tituly objednať, museli by sme sa zaregistrovať alebo prihlásiť.

Ústredný portál verejnej správy - portal.gov.sk



Portál je zameraný na prístup k informačným zdrojom a službám verejnej správy. Nájde tu informácie z rôznych oblastí. Dozvieme sa, napríklad, ako sa vybaví občiansky či vodičský preukaz, aké práva máme ako spotrebiteľia, o ochrane osobných údajov. Nájde tu informácie aj z vedy a výskumu, o pedagogických pracovníkoch, študentoch a ich postavení a informácie z ďalších oblastí ako kultúra, zdravie, bývanie... Na stránke nechýbajú ani dôležité dokumenty a tlačivá.

Námet na ďalšie štúdium

Vyskúšajte si ďalšiu internetovú službu - internetové bankovníctvo na www.tatrabanka.sk. Treba kliknúť na odkaz **Internet banking** a potom v časti „Máte záujem o internet banking?“ kliknúť na odkaz **Demo Internet banking**.

Cvičenie 7

Na stránkach *Ústredného portálu verejnej správy* nájdite informácie o školských prázdninách. Nájdite aj ďalšie, pre vás užitočné informácie.

Čo sme sa naučili

V tejto časti sme si predstavili niektoré užitočné webové stránky a portály z oblasti školstva a práce učiteľa a tiež stránky, ktoré môžeme využiť v každodennom živote.

1.5 Autorstvo a právne aspekty

Internet je miesto, kde sa ľahko dostaneme k rôznym informáciám a tie sa ľahko kopírujú. Často však zabúdame, že aj informácie sú tovar, že ich niekto vytvoril a môže mať na ne práva, ktoré ho oprávňujú nakladať s nimi. Nemali by sme ich preto používať bez povolenia autora. Rovnako ako nekradneme tovar v obchodoch, nemali by sme kradnúť a privlastňovať si ani informácie.

V etickom kódexe používateľa počítača, ktorý zostavil Inštitút pre počítačovú etiku (www.computerethicsinstitute.org) nájdeme aj tieto pravidlá (viac pozri v [1]):

- Nepoužiješ počítač ku krádeži.
- Nepoužiješ alebo nevytvoriš kópiu komerčného softvéru, ktorý si nezaplatil.
- Nepoužiješ neoprávnene počítačové zdroje iných ľudí.
- Neprivlastníš si intelektuálne dielo iného.

Medzi pravidlami **netikety** nájdeme aj pravidlo (viac pozri v [2]):

- Rešpektujte autorské práva iných. Nepublikujte cudzí text pod svojim menom, vždy uvádzajte meno pravého autora a zdroj odkiaľ je text prevzatý.

Niektoré internetové stránky nám vo svojich pravidlách dovoľujú používať informácie z ich stránok pre osobné použitie. Ak by sme však získané informácie chceli ďalej šíriť, musíme mať od autora povolenie, inak porušujeme autorský zákon. Na niektorých webových stránkach môžeme nájsť informácie o tom, čo všetko môžeme s údajmi z danej stránky robiť. Ak teda chceme informácie z nejakej stránky použiť, mali by sme najskôr zistiť, aké sú pravidlá ich použitia.

Netiketa

Akási pomyselná zbierka pravidiel a zásad, ktorá by sa mala v internetovom svete dodržiavať ([2]).

Autorský zákon č. 618/2003 ZZ

<http://www.zbierka.sk/zz/predpisy/default.aspx?PredpisID=17625&FileName=03-z618&Rocnik=2003>

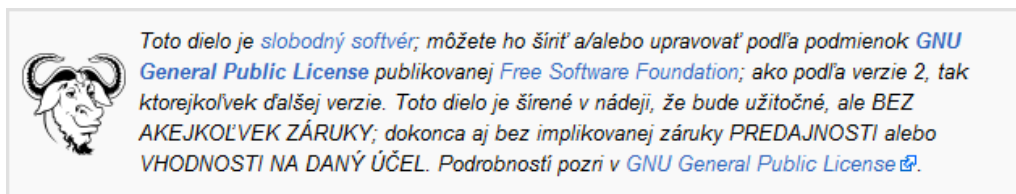
Cvičenie 1

Na stránke Literárneho informačného centra nájdite stránku s autorskými právami a podmienkami používania. Ako môžeme nakladať s informáciami, ktoré sa na stránke nachádzajú?

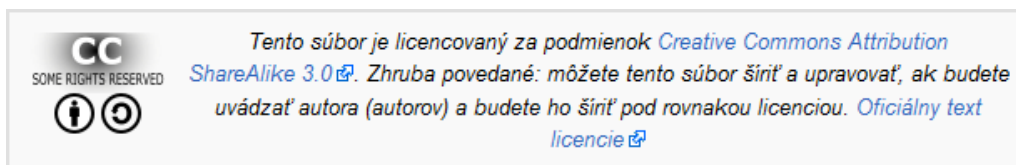
Kde nájdeme pravidlá používania informácií?

Na stránkach by sa mal nachádzať odkaz ako napr. **Autorské práva, Pravidlá použitia webových stránok** a pod., kde sa dočítame, čo so získanými informáciami môžeme robiť.

V už spomínanej Wikipédii môžeme pri každom obrázku zistiť, ako ho môžeme používať. Keď klikneme na obrázok, zobrazí sa nám stránka, ktorá okrem informácií o obrázku obsahuje aj časť venovanú licencií. Väčšina obrázkov, ktoré sú na stránkach Wikipédie, sú voľne šíriteľné. Môžeme sa stretnúť, napríklad, s takýmito licenciami:



Obrázok 25 - Licencia GNU



Obrázok 26 - Licencia CC



Tento súbor je **voľné dielo**, pretože doba ochrany majetkových autorských práv už **vypršala**.

To platí v Spojených štátoch, Austrálii, štátoch Európskej únie a ďalších krajinách, ktorých zákony chránia majetkové autorské práva po dobu **života autora a 70 rokov po jeho smrti**.

Obrázok 27 - Licencia PD

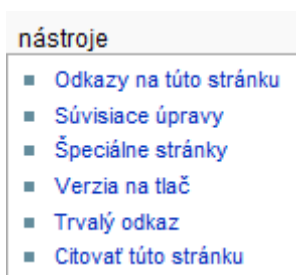
Cvičenie 2

Zistite, čo presne predchádzajúce licencie znamenajú.

Cvičenie 3

Nájdite ďalšie druhy licencií.

Wikipédia nám pomáha aj pri citovaní svojich stránok. Medzi nástrojmi v ľavej časti stránky nájdeme aj odkaz **Citovať túto stránku**.



Obrázok 28 - Nástroje na Wikipédii

Na stránke **Citovať** nájdeme rôzne spôsoby citácie daného článku. Ak sa nám žiaden spôsob citácie nepáči, môžeme využiť časť **Bibliografické podrobnosti pre článok** a naformulovať citáciu podľa potreby.

Štýly citácie pre článok Netiketa

štýl APA
Netiketa. (2009, september 24). *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*. Získané 00:11, september 30, 2009 z <http://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Netiketa&oldid=2513815>.

štýl MLA
"Netiketa." *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*. 24 sep 2009, 12:21 UTC. 30 sep 2009, 00:11 <<http://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Netiketa&oldid=2513815>>.

MHRA style
prispievatelia Wikipédia, 'Netiketa', *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*, 24 september 2009, 12:21 UTC, <<http://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Netiketa&oldid=2513815>> [accessed 30 september 2009]

štýl Chicago
prispievatelia Wikipédia, "Netiketa," *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*, <http://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Netiketa&oldid=2513815> (prístup september 30, 2009).

Obrázok 29 - Ukážky citácii článku na Wikipédii

Čo sme sa naučili

Oboznámili sme sa s tým, že aj informácie majú svoju hodnotu, že na ne môže mať niekto práva a tieto práva by sme nemali porušovať. Predstavili sme si aj niektoré druhy licencií.

2 Prezentácia

Google to nie je len najznámejší vyhľadávač, sú to aj ďalšie služby. S niektorými sme sa už zoznámili - mail a maps. Teraz si ukážeme, ako sa dajú pomocou Google vytvárať prezentácie.

2.1 Vytvorenie prezentácie

Prezentácia vytvorená na internete má tri veľké výhody. Je dostupná z ľubovoľného počítača pripojeného na internet a môžeme ju dať zdieľať, alebo dokonca na jednej prezentácii spolupracovať viacerí. Nevýhodou je nutnosť pripojenia na internet.

Aby sme mohli vytvárať prezentáciu, musíme sa najskôr prihlásiť na náš Google účet. Použijeme tie isté údaje ako na prihlásenie k e-mailovej schránke.

Programy na tvorbu prezentácií

Prezentácie, samozrejme, nemusíme vytvárať len na internete. Na ich tvorbu môžeme využiť, napríklad, Microsoft PowerPoint alebo OpenOffice.org Impress.

Úloha 1

Vytvorte krátku prezentáciu o živote a diele spisovateľky Márii Ďuričkovej. Ako zdroj informácií využite stránky, ktoré ste hľadali a pridávali do Zoznamu obľúbených stránok.

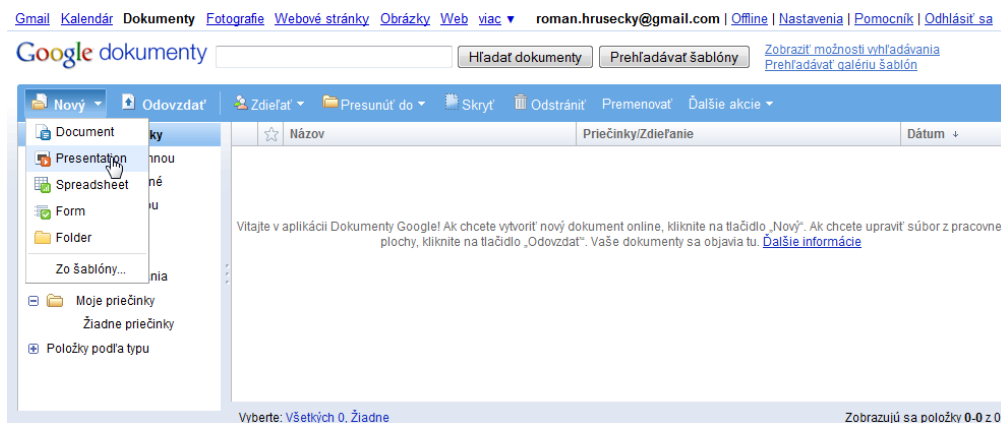
Riešenie

1. Na hlavnej stránke v hlavnej ponuke služieb rozbalíme ponuku **viac** a v nej vyberieme príkaz **Dokumenty**. Zobrazí sa nám stránka, ktorá pripomína aplikáciu na správu súborov.



Obrázok 30 - Výber z hlavnej ponuky Google

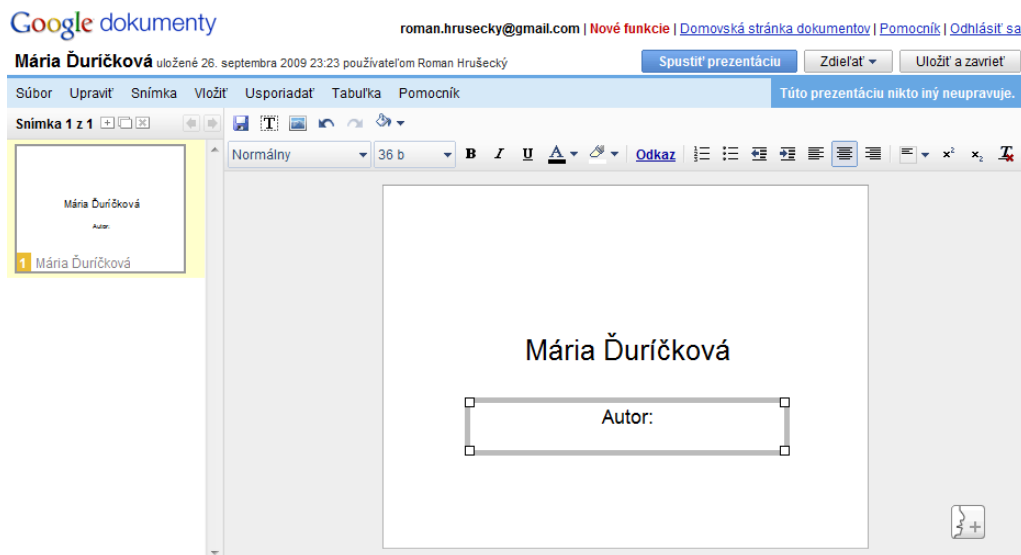
2. Chceme vytvoriť novú prezentáciu, preto rozbalíme ponuku **Nový** a vyberieme príkaz **Presentation (Prezentácia)**. Prostredie na tvorbu prezentácie sa otvorí na novej karte alebo v novom okne.



Obrázok 31 - Vytvorenie novej prezentácie

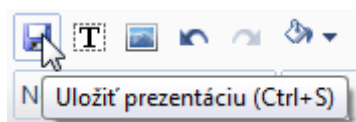
3. Kliknutím na text **Kliknutím pridáte nadpis** pridáme hlavný nadpis prezentácie - *Mária Ďuričková*.

4. Podobne pridáme podnadpis - *Autor: meno*.



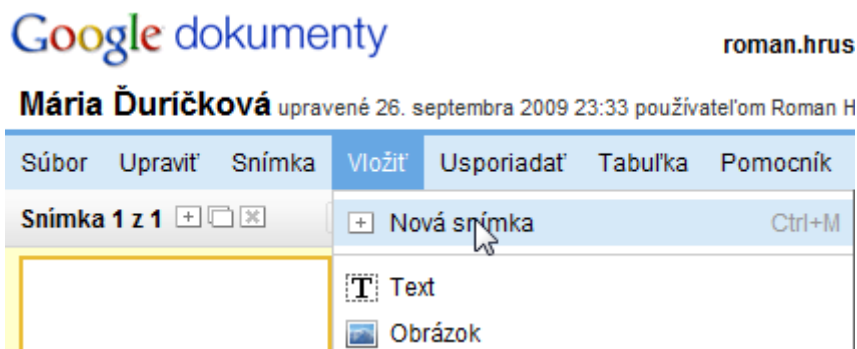
Obrázok 32 - Úvodná snímka

5. Prezentáciu uložíme kliknutím na obrázok diskety (**Uložiť prezentáciu**) v ponuke nástrojov.



Obrázok 33 - Uloženie prezentácie

6. Do prezentácie vložíme ďalšiu snímku. V hlavnej ponuke klikneme na **Vložiť** a potom na **Nová snímka**.



Obrázok 34 - Vloženie novej snímky

7. Ako rozloženie snímky zvolíme **Text**.

Poznámka

Prezentáciu vytvárame cez internet (on-line). Je uložená na vzdialenom serveri. Pri prerušení internetového spojenia môžeme prísť o všetky zmeny, ktoré nemáme uložené. Ukladajte si preto aj nedokončenú prezentáciu pravidelne po každej väčšej úprave a zmene.

Cvičenie 1

Na práve vlozenej snímke vložte nadpis „Život Márie Ďuričkovej“ a do textu kopírovaním cez schránku z niektorej zo stránok o Márii Ďuričkovej doplňte informácie o jej živote.

Poznámka

Do prezentácie nekladáme celé texty. Skopírovaný text upravte do formy poznámok alebo odrážok.

Cvičenie 2

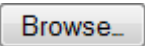
Doplňte prezentáciu o ďalšiu snímku s nadpisom „Dielo Márie Ďuričkovej“.

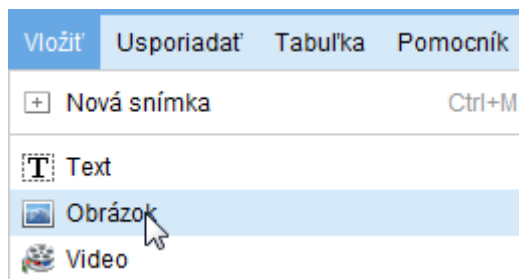
Naša prezentácia je zatiaľ veľmi strohá, preto ju oživíme obrázkami a farbami.

Úloha2

Do prezentácie o Márii Ďuričkovej na druhú snímku doplňte obrázok s jej fotografiou.

Riešenie

1. Na novej karte alebo v novom okne otvoríme niektorú zo stránok o Márii Ďuričkovej, na ktorej je vhodný obrázok. Obrázok uložíme na lokálny disk počítača (na Plochu).
2. V okne webového prehliadača s prezentáciou zobrazíme druhú snímku kliknutím na jej ukážku v ľavom paneli s ukážkami snímok aktuálnej prezentácie.
3. V hlavnej ponuke klikneme na **Vložiť** a potom na príkaz **Obrázok**. Obrázok v okne **Vložiť obrázok** vyhľadáme na disku počítača (na Ploche) pomocou tlačidla . Keď sme ho našli, klikneme na tlačidlo **OK**.



Obrázok 35 - Vloženie obrázka

4. Po vložení obrázok presunieme podľa potreby zmenšíme (zväčšíme) ťahaním za štvorčeky v rohoch obrázka. Ak treba ťahaním obrázok presunieme. Nezabudneme prezentáciu uložiť.



Obrázok 36 - Snímka s vloženým obrázkom

Zásady pri tvorbe prezentácií

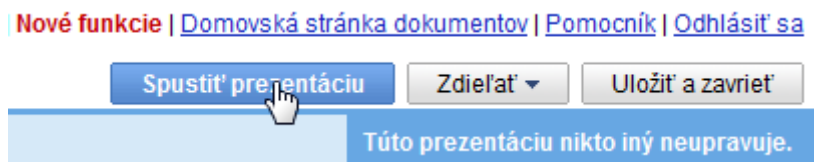
- Do prezentácie nedávame všetko, čo budeme hovoriť. Prezentácia by nám mala slúžiť ako pomôcka.
- Preferujeme krátke, stručné a jasne formulované vety alebo slovné spojenia.
- Preferujeme odrážky pred súvislým textom.
- Odporúča sa do 10 riadkov textu.
- Písmo by malo byť dostatočne veľké (približne 30 bodov, menej ako 20 sa neodporúča), nadpisy by mali byť ešte väčšie (okolo 40 bodov).
- V rámci jednej prezentácie by sme nemali používať viac ako 3 rôzne písma.
- Farebnosť a efekty treba prispôbiť poslucháčom.
- Nadmerné používanie efektov môže pôsobiť rušivo. Menej je niekedy viac ☺.
- Treba dbať na dobrý kontrast farieb pozadia a textu. Pre prezentácie je vhodnejšie použiť tmavé pozadie a bledý text (naopak ako pre tlačенý materiál).

Úloha 3

Spustíte prezentáciu o *Márii Ďuričkovej*.

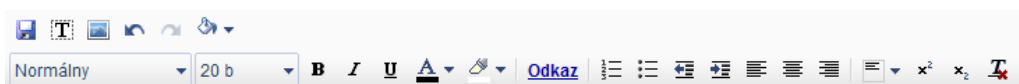
Riešenie

1. Na spustenie prezentácie využijeme tlačidlo **Spustiť prezentáciu** v pravej hornej časti okna. Prezentácia sa spustí v novom okne. Keď sme si prezentáciu pozreli, zatvoríme ju zatvorením okna.



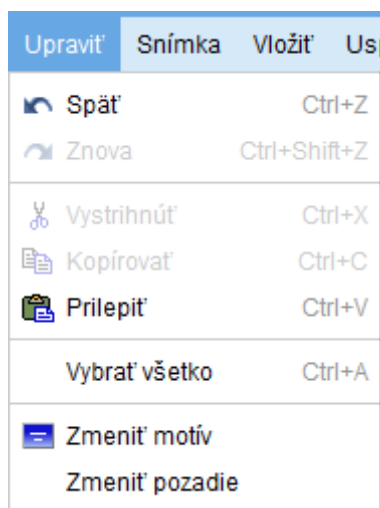
Obrázok 37 - Spustenie prezentácie

Prezentáciu môžeme ďalej upravovať pomocou formátovacích nástrojov z panela nástrojov (podobne ako upravujeme dokumenty).



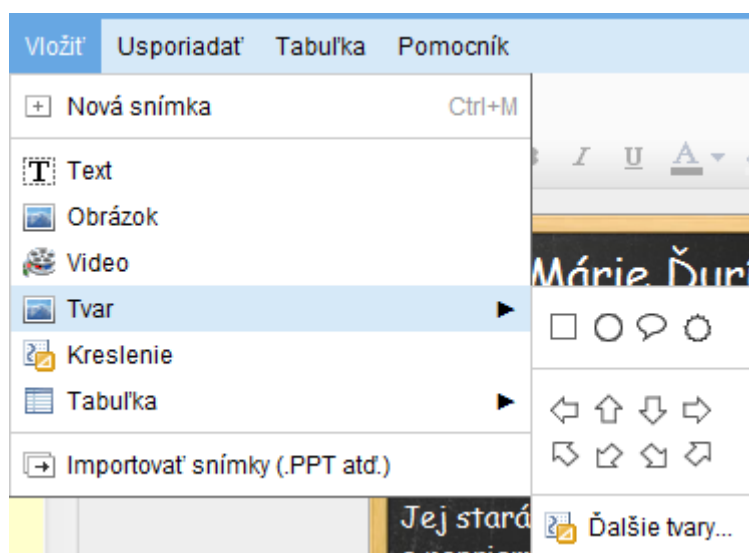
Obrázok 38 - Panel nástrojov

Pozadie snímky alebo motív prezentácie zmeníme cez ponuku **Upraviť**.



Obrázok 39 - Ponuka Upraviť

Ďalšie prvky do prezentácie zas vložíme cez ponuku **Vložiť**.



Obrázok 40 - Ponuka Vložiť

| | |
|-------------------|---|
| Cvičenie 3 | Zmeňte motív prezentácie. |
| Cvičenie 4 | Podľa vlastného uváženia upravte prezentáciu do finálnej podoby (zmeňte veľkosť textu, typ písma, farbu textu, podfarbenie, ..., doplňte informácie, obrázky, ...). |

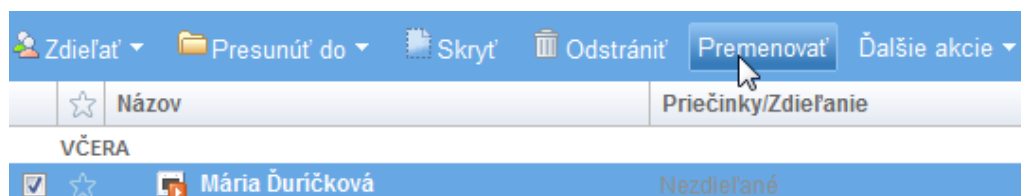
Po skončení práce s prezentáciou ju uložíme a zavrieme pomocou tlačidla **Uložiť a zavrieť** v pravej hornej časti okna. Google zatvorí kartu (alebo okno) webového prehliadača, v ktorej bolo otvorené pracovné prostredie prezentácie.

V okne, v ktorom sú zobrazené **Google dokumenty** nám v zozname dokumentov pribudla prezentácia s menom *Mária Ďuričková*. Keďže neskôr budeme prezentáciu zdieľať, bolo by vhodné, keby názov prezentácie neobsahoval diakritické znamienka a ani medzery, tie môžeme nahradiť, napríklad, podčiarkovníkom.

| | |
|----------------|--|
| Úloha 4 | Zmeňte názov prezentácie na <i>Maria_Durickova</i> . |
|----------------|--|

Riešenie

1. Najskôr pred názvom prezentácie zaškrtneme políčko a tým prezentáciu označíme.
2. Klikneme na tlačidlo **Premenovať** v hlavnej ponuke a názov prezentácie môžeme prepísať.



Obrázok 41 - Premenovanie prezentácie

Cvičenie 5

Do prezentácie o Márii Ďuričkovej vložte novú snímku s úryvkom z niektorého jej diela.

Do režimu upravovania prezentácie sa vrátite kliknutím na meno prezentácie v zozname všetkých vašich dokumentov.

Námet na ďalšie štúdium

Vyskúšajte si export prezentácie do ppt alebo pdf.

Čo sme sa naučili

Naučili sme sa vytvárať jednoduchú prezentáciu v prostredí internetu - upravovať aktuálnu snímku, vkladať snímku, obrázok na snímku, upravovať vzhľad prezentácie a spúšťať prezentáciu.

2.2 Zdieľanie prezentácie

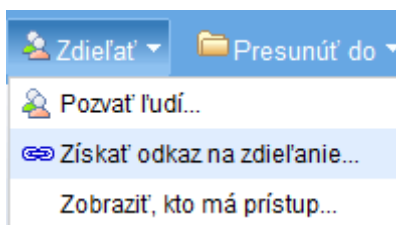
Vytváranie prezentácií na internete nám umožňuje ich jednoduché zdieľanie a dokonca aj spoluprácu na prezentácii.

Úloha 1

Uverejnite (dajte na zdieľanie) prezentáciu o Márii Ďuričkovej na internete.

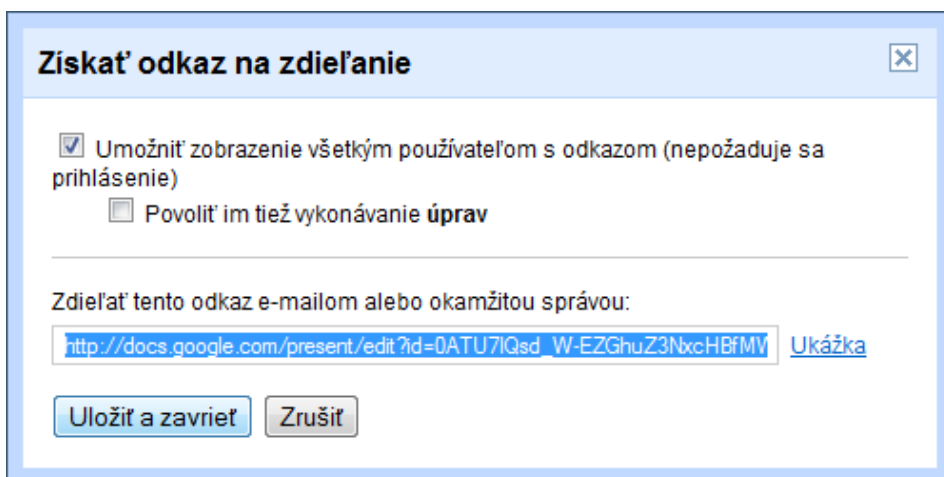
Riešenie

1. Najskôr označíme prezentáciu, ktorú chceme zverejniť.
2. V hlavnej ponuke zvolíme **Zdieľať** a potom príkaz **Získať odkaz na zdieľanie**.



Obrázok 42 - Zdieľanie prezentácie

3. V dialógovom okne **Získať odkaz na zdieľanie** zvolíme (zaškrtneme) možnosť **Umožniť zobrazenie všetkým používateľom s odkazom**. V dolnej časti dialógového okna je v textovom riadku zobrazená internetová adresa, na ktorej si môžu návštevníci, ktorí adresu budú poznať (ktorým ju pošleme alebo povieme), prezentáciu pozrieť.



Obrázok 43 - Získanie odkazu

Poznámka

Ak adresu, na ktorej je prezentácia zverejnená, zabudneme (vymažeme ju zo schránky), získame ju rovnakým spôsobom ako v riešení.

4. Adresu skopírujeme do schránky.
5. Klikneme na tlačidlo Uložiť a zavrieť.
6. Skopírovanú adresu môžeme poslať e-mailom, alebo cez instant messenger, alebo ju môžeme zverejniť v diskusnom fóre.

Čo sme sa naučili

V tejto časti sme sa naučili, ako prezentáciu, ktorú sme vytvorili na internete, môžeme dať na zdieľanie.

Čo sme sa naučili v tomto module

Zhrnutie

Po úspešnom absolvovaní tohto modulu absolvent vie:

- využívať služby internetu pre vlastné potreby v bežnom živote,
- vyhľadávať na internete webové stránky a obrázky podľa viacerých zadaných kritérií,
- používať Zoznam obľúbených webových stránok,
- vytvoriť a zdieľať jednoduchú prezentáciu pomocou nástrojov voľne dostupných na internete

a rozumie, že informácie majú svoju hodnotu, že na ne môže mať niekto práva, ktoré by sa nemali porušovať.

Preverenie výstupných vedomostí

Záverečné zadanie

Zostavte a publikujte (dajte na zdieľanie) prezentáciu s použitím informácií, ktoré nájdete na webových stránkach. Pre prezentáciu si vyberte jednu z tém:

- Domáce zvieratá,
- Bratislava - hlavné mesto SR,
- Ročné obdobia.

Literatúra a použité zdroje

- [1] Iskra, J. (2008) Google Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace. Brno: Computer Press, a.s., 2008, 231 strán. ISBN 978-80-251-1833-7
- [2] prispievatelia Wikipédia (2009) *Netiketa*. Wikipédia, *Slobodná encyklopédia, 2009*, <http://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Netiketa&oldid=2513815>
- [3] Šnajder, Ľ a kol. (2008) *Informatika pre stredné školy - Práca s internetom*. Bratislava: SPN, 2008, 48 strán. ISBN 978-80-10-01518-4
- [4] Varga, M., Hrušecká, A. (2005) *Tvorivá informatika. 1. Zošit s internetom*. Bratislava: SPN, 2005, 48 strán. ISBN 80-10-00648-3

Tento študijný materiál vznikol ako súčasť národného projektu Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika v rámci Aktivity „Vzdelávanie učiteľov 1. stupňa ZŠ na informatiku a informatickú výchovu“.

Autori © PaedDr. Andrea Hrušecká
PaedDr. Miloslava Sudolská, PhD.
PaedDr. Martina Chalachánová
RNDr. Ľubomír Salanci, PhD.
RNDr. Andrej Blaho

Názov Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika

Podnázov Digitálna gramotnosť 3

Študijný materiál prešiel recenzným pokračovaním.

Recenzenti PaedDr. Daniela Bezáková
RNDr. Gabriela Lovászová, PhD.

Počet strán 32

Náklad 449 ks

Prvé vydanie, Bratislava 2009

Všetky práva vyhradené.

Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľa práv.

Vydal Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 830 00 Bratislava, v súčinnosti s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzitou Komenského v Bratislave, Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a Žilinskou univerzitou v Žiline

Vytlačil BRATIA SABOVCI, s r.o., Zvolen

ISBN 978-80-8118-002-6